

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial Library
Cor. Fritchard Ave. and McCregeur St.
Winnipeg, Man., Canada.

City: дить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Fritchard Ave. and McCregeur St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

4. 32 (1085).

ВІСНОК, 20. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 20th, 1928.

No. 32 (1085).

VOL. X

ВСЕКАНАДІЙСЬКИЙ КОНГРЕС ПРАЦІ ДОМАГАЄТЬСЯ ВИЗНАННЯ.

ОТТАВА, 16. березня. — Делегція від Всеканадського Конгресу Праці ходила вчора до федерального уряду й домогалася, щоб ця робітничка організація була визнана нарівні з Трейдс-юніон-Конгресом Канади. Такі визнання мають навіть до певної міри національні католицькі юнії й американські залізничні брацтва. Прем'єр Мекензі Кінг, який був присутній разом з іншими членами кабінету, згодився з цим поглядом. Прем'єр заявив також, що Всеканадський Конгрес Праці буде мати репрезентацію в деяких урядових дорадчих тілах. Міністер праці Гіан висловив надію, що Трейдс-юніон-Конгрес Канади й Всеканадський Конгрес Праці знайдуть якийсь спосіб, щоб зійтись разом. Він сказав, що уряд завжди готовий вислухати догадки від всякої робітничої юнії. Гіан оцінював кооперацію індивідуальних юній у робітничих спорах протягом минулого року. Меморандум, який відчитав А. Р. Мошер, президент Всека-

надійського Конгресу Праці, наводить становище робітництва, а головне становище Трейдс-юніон-Конгресу та Всеканадського Конгресу Праці. Зробивши прохання, щоб визнати Всеканадський Конгрес Праці, меморандум каже: "Ми вважаємо, що з огляду на наведені тут факти, майже виключне визнання Трейдс-юніон-Конгресу, як "речника" організаційних робітників Канади, не є більше оправдане і що уряд повинен взяти під увагу недавній розвиток подій у канадській робітничій русі, в результаті яких з'явився сформований Всеканадський Конгрес Праці, як представництво великої групи автономних канадських юній. "Тому, отже, у всіх справах спеціальної ваги для канадських робітників конгрес бажав кооперувати з урядом і просить, щоб уряд рахувався з його догадками так, як він засуджує на це через своє становище, своє членство і свій характер, як одинока незалежна федерація національних (краєвих) і автономних юній у Канаді".

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВИСИЛАЮТЬ 1.000 МОРЯКІВ ДО НІКАРАГВИ.

ВАШІНГТОН, 16. березня. — Секретар маринарки Вилбер оповістив сьогодні, що до Нікарагви буде висилано ще 1,000 моряків, так що разом у тій країні буде 3,700 американських жовнів. Вилбер сказав також, що тих 1,000 моряків буде вжито лише для "нагляду" над надходячими президентськими виборами й вони не будуть вислані на війну проти ген. Сандіна. Однак з інших урядових жерел повідомляють, що в Нікарагві є достаточне число моряків для "нагляду" над президентськими виборами. (Нахабність уряду Злучених Держав не має границь. Він висилає додаткових 1,000 моряків для "нагляду" над виборами в Нікарагві в той час, коли конгрес Нікарагви відкинув законопроект, щоб Злучені Держави мали "нагляд" над ви-

борами, а представники як ліберальної, так і консервативної партій гостро осуджували інтервенцію Злучених Держав у Нікарагві.) **ОБТ ПАРТІ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.** Американські газети приносять дещо більше відомостей про відкинення нікарагванським конгресом законопроект, щоб Злучені Держави мали "нагляд" над президентськими виборами в Нікарагві. Законопроект викликав у конгресі гарячу дебат. За резолюцією МекКоя заявила тільки частина послів з консервативної групи Діаса. Всі ліберали й частина консервативів голосували проти законопроект. Підчас дебатів ліберали й консервативні послы гостро критикували інтервенцію Злучених Держав у Нікарагві.

НІМЕЧЧИНА ЗІРВАЛА ТОРГОВЕЛЬНІ ЗНОСИНИ З РАД. СОЮЗОМ.

БЕРЛІН, 15. березня. — Офіційний комунікат каже сьогодні, що німецький уряд зривав торговельні зносини з Радянським Союзом на неозначений протяг часу. Цей крок піднятий на засіданні кабінету і кажуть, що він є відплатою за арештування шістьох німецьких інженерів у Донбасі, що були замінані в мову проти радянської влади. Зривання торговельних зносин з Радянським Союзом наступило саме в часі, коли мав бути підписаний радянсько-німецький торговельний договір, на підставі якого Радянський Союз мав отримати 600 мільонів золотих марок (150 мільонів доларів) кредиту в формі німецьких товарів. **БЕРЛІН, 16. березня.** — Рі-

шення німецького уряду зривати торговельні переговори з радянським урядом до часу вияснення становища німецьких горожан в Радянським союзі, а головне арештування німецьких інженерів у Донбасі, має об'єднану підтримку німецької преси з одним винятком. Винятком є комуністичний орган "Роте Фане". Міністер закордонних справ Штрессман формально повідомив радянського посла Крестінського про рішення кабінету. Він попросив також вияснення від радянського уряду в справі арештування німецьких інженерів. **Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!**

Польський суд у Львові засудив двох Українців на кару смерти

Засуджених обвинувачувано в убивстві польського шкільного куратора Собінського. — Вісьмох інших обвинувачених засуджено на 1—2 роки в'язниці за революційну діяльність. — Сімох звільнено від вини і кари.

ЛьВІВ, 14. березня. — Сьогодні закінчився тут процес проти 17 Українців, належних до української революційної організації, яких обвинувачувано в антидержавній революційній діяльності та в убивстві польського шкільного куратора Собінського. Польському судові не вдалося довести ні одному обвинуваченому безпосередньої участі в убивстві Собінського, а помімо того вирок суду був дуже строгий. Васіял Атаман-

чука й Івана Вербицького засуджено на кару смерти, вісьмох інших обвинувачених на 1—2 роки в'язниці, а сімох цілком звільнено. Польська прокуратура послугувалася на суді різного роду продажними типами та провокаторами і на їх злізаннях суд опирає свій вирок. Атаманчук і Вербицький засуджені на смерть нібито за убивство Собінського, а вісьмох інших обжалованих засуджено на в'язницю за антидержавну революційну діяльність.

ПОЛІЦІЯ В ЯПОНІІ АРЕШТУВАЛА 1,000 РАДИКАЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

ТОКІО, Японія, 16. березня. — Поліція арештувала сьогодні 1,000 радикалів і заборонила даліше видавання літератури, що містить пропаганду проти уряду. Арештування були переведені в зв'язку з недавньою всерединю діяльністю радикалів. Пізніше оповіщено, що 500 з арештованих зістали випущені з в'язниці. Ревізії переведено в 34 префектурах. Поліція каже, що всі арештовані є членами або симпатиками партії, що була тайно організована на радянських принципах.

Японська поліція закидає радикалами, що вони нібито отримали виборчий фонд з Москви. **4 МАКЕДОНЦІВ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ.** БІЛГОРОД, Югославія, 17. березня. — Чотирих з 17 Македонців, обвинувачених за убивство сербського генерала Повачевича минулого жовтня, призначено сьогодні винними й засуджено на смерть в Істпін, де було виконане убивство. Шістьох інших засуджено на в'язницю від 12 до 20 років, а одного на п'ять років. Інших звільнено.

РІЖНІ ВІСТІ

ФРАНЦІЯ ВІДКРИЄ ЛЕГАЦІЮ В КАНАДІ.

ПАРИЖ, 16. березня. — Палата послів ухвалила сьогодні законопроект, на підставі якого Франція навізую дипломатичні зносини з Канадою і відкриває французьку легацию в Оттаві. Законопроект іде тепер до сенату.

УХВАЛЕНО "УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС".

В дніх від 6. до 8. лютого в Харкові відбулося засідання президії державної правописної комісії в складі Наркомосу М. О. Скрипника (голова президії), А. Т. Приходька (заступник голови), академіка А. Ю. Кримського, проф. О. М. Синявського та представника Д.В.У. — С. В. Пилипенка. Президія переглянула весь "проект українського правопису" та остаточно розв'язала трудні питання українського правопису (правопис чужомовних слів). Голові президії М. О. Скрипникові доручено написати загальну передмову до "Українського правопису", акад. А. Кримському коротку історію українського правопису, проф. О. Синявському — історію праці правописної комісії та Г. Голоскевичу — скласти докладний покажчик-словник до "Правопису". Остаточне зредагувати ухвалений "Правопис" доручено проф. О. Синявському.

БЕЗРОБІТТЯ В РІЖНИХ КРАЇНАХ СВІТА.

ВАШІНГТОН. — Статистика виказує, що число безробітних у різних країнах представляється так: Злучені Держави — 4 мільйони; Німеччина — 1 мільйон 548 тисяч; Англія — 1 мільйон 178 тисяч; Італія — 414 тисяч; Австрія — 224 тисяч; Голландія — 220 тисяч; Польща — 117 тисяч; Данія 86 тисяч; Канада — 75 тисяч; Чехословацька — 50 тисяч; Португалія — 50 тисяч; інші країни Європи — 97.287.

14,000 ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ ХОРИ НА СУХОТІ.

ЛОДЗЬ, Польща. — Шкільні лікарі ствердили, що в міських школах є 14,000 дітей хорих на сухоті. Як причину цього лікарі подають слабе відживлення й невідповідні помешкання.

У ФРАНЦІІ ЗАСУДЖЕНО 182 КОМУНІСТІВ.

ПАРИЖ, 13. березня. — Альберт Сарро, міністер внутрішніх справ, признав вчора в сенаті, що від часу демонстрацій проти страчення Сакка й Ванзеті в серпні минулого року, у Франції засуджено 182 комуністів за антиімперіалістичну діяльність. За той сам час, сказав Сарро, прогнано з Франції 13,230 чужинців, запідозрених у комуністичній пропаганді. Більшість депортованих є антифашистами, яких прогнано на прохання італійського посла.

В КАТАСТРОФІ ЗГІНУЛО 243 ЛЮДЕЙ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Каліф., 17. березня. — Останній підрозділок тил, вибухнувши з долини ріки Санта Клара, що була затоплена після розриву там, виказує, що загинуло всіх 243 осіб. З них 209 розпізнано, а 34 остали нерозпізнани. 768 осіб остали без помешкань, поживи й одягу. Офіційні числа з Вентури виказують, що в самій долині ріки Санта Клара було знищено 273 домів, не рахуючи безліч малих домі в гайках зараз під тамою. Сотки акрів, засаджених помаранчевими й цитринними деревами, були засипані намулом.

УБИТО КАНДИДАТА НА ГУБЕРНАТОРА.

МІСТО МЕКСИКО, 16. березня. — Генерал Макаріо Гаксіоля, секретар організації за вибором Обрегона на президента в Синалоа і сам кандидат на губернатора того стейту, зістав замордований у головній квартирі Обрегона в Куліакані. Вістка про це наспіла сюди в приватній телеграмі, яку вислав з Куліакану конгресмен Рюс. Він не подав ніяких подробиць, лише заявив, що Гаксіоля був убитий у своїй офісі. Місцеві провідники партії Обрегона уважають, що убивство було виконане якимсь ворогом їх кандидата.

КИТАЙ МАЄ 436 МІЛІОНІВ НАСЕЛЕННЯ.

ПЕКІН. — Переведений через поштові уряди перепис населення виказує, що Китай має тепер 436 мільонів населення.

ХОЧЕ ЗБІЛЬШИТИ ВЛАДУ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАРШАВА, 16. березня. — Прем'єр Пясуцький відбув у середу конференцію з урядовими бльозком в новім соїмі, на якій заявив, що бажав змінити конституцію в такий спосіб, щоб надати більш права президентові. На підставі длян Пясуцького, президент мав би право вирішувати певні політичні справи незалежно, особливо закордонні справи.

ЩЕ 5,100 ДОЛАРИВ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

Тиждень тому наш Комітет Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні отримав повідомлення каблеграмою від свого представника, т. І. Навізіського, що він остаточно добився від польської влади дозволу розподіляти далі оставший там фонд допомоги жертвам повені і він його розподіляє, але мусить це робити під доглядом поліційного урядника. Польська влада, очевидно, боїться, щоб він не поширював пропаганду при розподіляванні допомоги потерпілим від повені. На слідуючий день, після отримання цього повідомлення, тоб-то 13-го березня ц. р., наш Комітет вислав каблеграмою на Земельний Банк Гіпотечний ще ПЯТЬ ТИСЯЧ СТО ДОЛАРИВ (\$5,100) в американській валюті, через "Кенеді Бенк оф Комерс", при чому за пересилку заплатив ПЯТЬДЕСЯТЬ ОДИН ДОЛАР (\$51.00).

Комітет Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні.

МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ЖЕРЕЛОМ ПРИХОДІВ ДЛЯ РОДИНИ ЛУІСА.

Томас Кенеді, секретар-скарбник Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, з головним осідком в Індіанополіс, Інд., оголосив фінансовий звіт за час від 1. червня до 1. грудня 1927 року. Цей звіт виказує, що президент юнії Джан Л. Луїс вибрав за той час з каси 11,093 доларів, з чого \$7,000 як платню, а решту як кошти розподілів. Протягом тих шістьох місяців Луїс та інші головні урядники в центральній езекутивній майнерської юнії вибрали разом 317,079 доларів. Ця сума є на 17,000 доларів більша від суми, яку зібрала Американська Федерация Праці на допомогу страйкуючим майнерам за цілий час страйку. Томас Кенеді є другим по Луїсові, що доїть для себе юніюну касу. За згаданих шість місяців він вибрав \$4,500 платні й \$1,694 на розходи — разом \$6,194. Филип Морей, третій галапа, вибрав за той час \$4,500 платні й \$745 на розходи — разом \$5,245. Ще один юніюний урядник вибрав 2 тис. 499 доларів платні і \$2,150 на розходи — разом \$4,650. Чотирих інших головних урядників дістали більше як по \$3,000, двох близько по \$3,000, а один більше як \$2,000. Зі звіту також виявляється, що в головній офісі Ю. М. В. оф А. в Індіанополіс є аж трох урядників близьких своїх президенту Джана Л. Луїса. Ось їх прізвіща: А. Дж. Луїс, Джордж В. Луїс, Гарфілд Луїс. Филип Морей також має свого керівника в особі Вільяма Морей.

Ось так Луїс зробив Ю.М.В. оф А. інституцією приходів для своєї родини і править у ній як маленький царик. А робітники, члени майнерської юнії, все це зносять.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ГОРТИВСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ В НЬЮ ЙОРКУ.

Минулого тижня до Нью Йорку прибула з Угорщини велика делегация Мадярів для відсвяткування пам'яті угорського патріота Льюїса Коштута, який у 1848 році боровся в повстанні проти Австрії й опісля жив у Злучених Державах. Делегация складалася з близько 500 осіб. Багато угорських товариств у Нью Йорку наперед заявили, що не візьмуть участі в прийнятті делегації з той причини, що ціла делегация зложена з самих прихильників Гортго. Коли ж корабель "Олімпік" з гортивськими делегатами прибув до ньюйорського порту, у-

горські робітники в Нью Йорку, противники диктатора Гортго, влаштували велику демонстрацію проти делегації. Демонстранти несли таблиці в такий написами: "Звільни тисячі угорських в'язнів", "Хто бжив у Злучених Державах. Делегация складається з представників поголовних убійників" і т. п. Поліція стала розганяти демонстрантів, уживаючи своїх палок, а навіть стріляла у воздух. При цій поліції арештувала кільканадцять осіб. Загалом уважають, що делегация мала на меті не так звеличити Коштута, як радше роздобути позицію для Угорщини в сумі \$150,000,000.

КОНГРЕСМЕН ПРОТИ ЧУЖИНЕЦЬКОЇ ПРЕСИ В АМЕРИЦІ.

ВАШІНГТОН. — Конгресмен Чарлс Г. Бренд з Джорджії домогається обмежити свободу чужинецької преси. Він вилосив у конгресі промову, в якій доказував, що чужинецька преса є загрозою й небезпекою для уряду. Бренд домогається, щоб весь матеріал у чужинецьких газетах був перекладений на англійську мову і щоб цих газет не вільно було пересилати поштою.

Конгресмен доказує, що небезпека від чужинецької преси в Злучених Державах зростає. В 1921 році було лише 916 чужинецьких газет, а в 1927 році було вже їх 1,231. Вони виходять у 38 стейтах і друкуються в 9,896,371 примірниках. В додатку до цього, казав Бренд, до Злучених Держав приходить багато чужинецьких газет з 47 держав цілого світа.